

SỐ 07, THÁNG 11/2020

EPOCH TIMES TIẾNG VIỆT

VĂN HÓA & NGHỆ THUẬT

EPOCH TIMES

Tranh vẽ
Chiêu Văn Vương
Trần Nhật Duật
đánh đàn ở Vương
phủ. (Họa sĩ ML
minh họa cho
Epoch Times)

SỬ VIỆT

CHIÊU VĂN VƯƠNG

Trần Nhật Duật

Danh tướng nhà Trần tài đức vẹn toàn

Đọc bài trang 2

VALERYMIN/AE/SHUTTERSTOCK

JOHN FREDRICKS/THE EPOCH TIMES

McGlasson ở tư gia tại miền Nam California hôm 04/9/2020.

COURTESY OF ED MCGLASSON

McGlasson khi đang là một cầu thủ của giải NFL.

Ed McGlasson: Hàn gắn văn hóa bắt đầu từ người Cha

“Góc rẽ vấn đề là khi bạn không có cha, bản sắc cá nhân bị lạc mất. Khi vai trò của người cha được khôi phục, gia đình đó sẽ thay đổi. Tôi đã thấy điều này hàng ngàn lần rồi. Điều đó cũng đã thay đổi gia đình tôi.”

Ed McGlasson

CATHERINE YANG

K hông cần nhìn đâu xa xôi, chỉ cần nhìn lại từng gia đình thì có thể hiểu tại sao nền văn hóa của chúng ta ngày càng xuống cấp, và mâu thuẫn chính trị ngày càng gay gắt. “Góc rẽ vấn đề trong nền văn hóa hiện nay của chúng ta là có quá nhiều người không có cha. Các thanh niên nam, nữ trưởng thành rồi trở thành các chính khách, nhưng chưa từng được cha nuôi dạy. Vết thương lòng vì không có cha trong cuộc đời khiến họ nhìn thế giới qua lăng kính cuộc đời họ - đêm qua Hoa Kỳ có trên 24 triệu trẻ em đi ngủ mà không có cha ruột bên cạnh để có thể ghi lại trong nhật ký những kỷ niệm với cha mình,” Ed McGlasson, người bị mồ côi cha từ trước khi ông được sinh ra, cho biết.

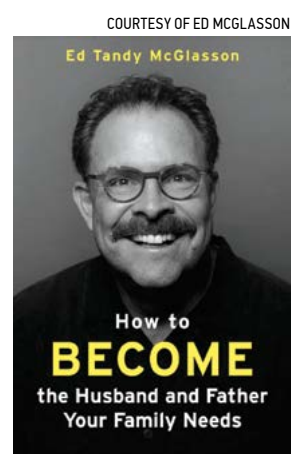
McGlasson đã viết hai cuốn sách về ảnh hưởng của người cha, và mới xuất bản cuốn thứ ba với những lời hướng dẫn thực tế hơn, “Làm Thế Nào Để Trở Thành Người Chồng, Người Cha Mà Gia Đình Bạn Cần”.

Nghiên cứu các số liệu thống kê trong nhiều thập kỷ, ông McGlasson nhận thấy những đứa trẻ lớn lên không có cha mẹ ruột sẽ tệ hơn nhiều so với những đứa trẻ có đầy đủ cha mẹ ruột - cha mẹ đã kết hôn. Trong cuốn sách của mình, ông đã liệt kê một danh sách dài như: các vụ tự tử của

COURTESY OF ED MCGLASSON

McGlasson nói trong một sự kiện.

Cuốn sách mới của McGlasson: “Làm Thế Nào Để Trở Thành Người Chồng, Người Cha Mà Gia Đình Bạn Cần”.

thanh thiếu niên cao hơn 5 lần, tỷ lệ bỏ học cao hơn 9 lần, rối loạn hành vi cao hơn 20 lần, tất cả đều so với mức trung bình. Khoảng 85% thanh thiếu niên trong tù là những đứa trẻ không có cha, và McGlasson cho biết thêm rằng việc bị cha bỏ rơi thường sẽ đưa đứa trẻ vào một nhà tù vô hình. Mặc dù các số liệu thống kê này đã chỉ ra mức độ nghiêm trọng của vấn đề vắng bóng người cha trong gia đình, nền văn hóa Hoa Kỳ hiếm khi khích lệ tình phụ tử. Ông nói: “Vấn đề là khi bạn không có cha, bản sắc cá nhân

bị lạc mất. Khi vai trò của người cha được khôi phục, gia đình đó sẽ thay đổi. Tôi đã thấy điều này hàng ngàn lần rồi. Điều đó cũng đã thay đổi gia đình tôi.”

Tạo nên bản sắc
Cha của McGlasson là một phi công thử nghiệm phi cơ cho Hải quân. Vào đêm ngày 28/05/1966, ông đã khoan tròn điều gì đó trong cuốn Kinh thánh của mình; vợ ông nhìn ông và hỏi rằng có phải bà sắp mất ông không. Ông giật mình nói không và hỏi tại sao bà lại hỏi như vậy.

“Anh vừa có một cái nhìn rất lạ trên khuôn mặt,” mẹ McGlasson nói. Ngày hôm sau, cha ông để lại thẻ bài và đi thử nghiệm một chiếc phản lực cơ vào Ngày Chiến sĩ Trận Vong (Memorial Day). Trên không phận của một bờ biển đông kín người, động cơ đã hỏng, và người cha phi công của ông phải quyết định hoặc là nhảy ra để máy bay rơi xuống dưới đám đông hoặc phải lái máy bay để nó đâm xuống biển.

“Ông đã lái nó đâm xuống biển với tốc độ vài trăm dặm một giờ, và ông đã thiết mạng ngay tại chỗ,” ông McGlasson kể.

Mẹ ông không muốn ông lớn lên mà không có cha, nên bà đã đi bước nữa; cha dưỡng của McGlasson là trung sĩ có tính kỷ luật.

Ông McGlasson kể lại, “Ông ấy đã làm những gì mà hầu hết các ông bố đều làm; đó là làm cha theo cách mà cha họ đã từng nuôi dạy họ. Cha của ông là một người mạnh mẽ, kiểu người độc đoán, và dạy toàn là về bóng bầu dục, về thành tích. Ông thúc tôi nỗ lực, và là một đứa trẻ, tôi đã nhận ra rằng cá tính của tôi, bản sắc thực sự của tôi, phải là một người chiến thắng.” Sau đó, McGlasson đã vào đại học với một suất học bổng môn bóng bầu dục và mang ước mơ đó suốt chặng đường đến giải NFL.

Sau này, khi ông McGlasson trở thành cha, ông cũng rơi vào tình trạng tương tự. Ông nhớ lại lần đầu ông nhìn thấy đứa con trai đầu lòng của mình trong phòng hộ sinh. Khi ông bế con lần đầu trong đời, trong đầu ông chợt hiện lên hai điều, đó là “niềm vui sướng không thể tin nổi và cả nỗi sợ hãi tột độ - bởi vì tôi không biết mình phải làm cha như thế nào.”

Ông có ba con trai và hai con gái; tất cả đều đã trưởng thành, và ông nói ông đã vướng phải một số sai lầm trong tuổi thơ của bọn trẻ.

“Không phải tôi không yêu con mình, tôi chưa bao giờ được cha dưỡng chỉ cho cách để yêu thương, để hiện diện, và để nói về cuộc sống cho những đứa con của mình,” ông nói.

Rời một ngày, ở trong một sự kiện diễn thuyết, ông McGlasson được yêu cầu tháo thẻ bài - chiếc thẻ bài của cha ông - từ cổ ra vì nó chạm vào micro, và ông cảm thấy Chúa nói với ông.

“Thời gian như ngừng lại và cho tôi đáp án của câu hỏi tôi có trong suốt cuộc đời mình; đó là: ‘Tại sao Chúa lại đem cha con đi sớm như vậy?’” ông kể. “Và Chúa đã nói thẳng vào tâm tôi, ngay gặp gỡ với Chúa; ông nói về chúa Jesus, và trích dẫn từ Kinh thánh. Nhưng ông nói vấn đề trong nền văn hóa do tình trạng không cha này rất là phổ biến.

“Thực tế là có một nhà khoa học vô thần đến dự một trong các sự kiện của tôi,” ông kể. “Ông ấy đến ngồi ở phía sau và đã khóc trong suốt thời gian của sự kiện; vào cuối buổi, ông ta nắm lấy tay tôi kéo vào góc phòng và nói, ‘Tôi đã là một người vô thần suốt đời là vì - giờ tôi nhận ra rằng, bởi vì tôi ghét cha mình. Tất cả những gì tôi đã làm là để chứng minh bản thân mình với cha mình, nhưng ông thì chưa bao giờ ngoảnh lại nhìn tôi.’”

Ông giữ liên lạc với người đàn ông này. Anh ấy không chỉ được chữa lành và tìm thấy Chúa, mà còn giúp anh trai anh ấy, và sau đó là cả gia đình anh.

Không bao giờ là quá muộn
Vài năm trước, một người đàn

ông gọi ông Glasson sau khi đọc xong cuốn sách về tầm quan trọng của việc có cha, và ông ấy cảm thấy mình đã bỏ rơi con gái của mình. Người đàn ông ấy đã trải qua cuộc ly hôn trong cay đắng vào 20 năm trước, và ngay từ đầu khi ông cố gắng kết nối lại, vợ cũ của ông đã gửi trả lại những bức thư chưa bóc, và nói rằng đối với họ ông đã chết rồi.

Họ nói chuyện và câu chuyện rất lâu; cuối cùng ông McGlasson bảo ông ấy cầm bút lên và viết những lời này cho con gái, “Hãy giúp cho cha hiểu cha đã làm tổn thương con như thế nào khi cha và mẹ ly hôn”. Ông ấy đã gửi thư đi mà không biết liệu có nhận được hồi âm hay không.

Một tuần sau, ông nhận được cuộc gọi từ một người phụ nữ yêu cầu được gặp mặt. Đó chính là cô con gái mà ông đã không gặp trong suốt 20 năm qua. Họ gặp nhau ở một nhà hàng nhỏ trong thị trấn; cả hai đều căng thẳng khi cô con gái đến gần chỗ mà ông đã ngồi đợi trước. Ông đã choáng váng khi cô con gái hỏi, “Cha ơi, con xấu như thế?” Cô nghĩ ông rời bỏ gia đình bởi vì cô không đáng được yêu thương.

Cho dù sau nhiều thập kỷ, hòa giải không chỉ là điều có thể, mà còn là điều cần thiết.

Đó là một cuộc hội ngộ đầy nước mắt, và khi kết thúc bữa ăn, cô đã yêu cầu ông đi chung xe với cô. Khi xe dừng lại, người đàn ông nói với McGlasson rằng ông nghe thấy tiếng trẻ con hét lên, “Ông đến rồi, ông đến rồi!”

Khi nhìn ra ngoài cửa xe, ông thấy hai đứa cháu của mình chạy ra khỏi cửa, nhào tới ôm ông và gọi ông là ông ngoại.

“Chúng ta đã thấy một nền văn hóa thiếu người cha là như thế nào - nó thật sự xấu. Nếu chúng ta giúp đỡ, tiếp thêm sức mạnh, đem lại hy vọng cho những người đàn ông, đồng thời bỏ đi những định kiến không tốt với họ - có rất nhiều người đã bị vướng mắc vì điều đó - hướng dẫn họ cách xin được tha thứ, hướng dẫn họ làm sao để tự dưỡng chính mình vì vợ con, đem lại cho họ hy vọng rằng họ có thể trở thành một người chồng và một người cha mà gia đình họ cần, thì sẽ thay đổi được đất nước của chúng ta, và chúng ta có thể thay đổi thế giới.”

Thuần Thanh biên dịch

Ông McGlasson nhận thấy những đứa trẻ lớn lên không có cha mẹ ruột sẽ tệ hơn nhiều so với những đứa trẻ có đầy đủ cha mẹ ruột - cha mẹ đã kết hôn.

JOHN FREDRICKS/THE EPOCH TIMES

Ảnh chụp năm 1981 khi ông McGlasson chơi cho New York Giants.

ALL PHOTOS BY KIK-IRPA/LUKA SWEB-BE-ART IN FLANDERS VZW UNLESS NOTED OTHERWISE

Phần dưới của bức đa liên họa Ghent Altarpiece với khung tranh đã phục chế, trong quá trình chỉnh sửa cuối cùng. TỪ TRÁI SANG PHẢI: "Các Thám Phán", "The Knights of Christ" (Các Hiệp Sĩ của Chúa Jesus), "The Adoration of the Mystic Lamb" (Sự Tôn Thờ của Con Chiên Thần Bí), "The Hermits" (Các Tu Sĩ) và "The Pilgrims" (Những Người Hành Hương).

NGHỆ THUẬT PHỤC HƯNG

Phục chế kiệt tác 'Adoration of the Mystic Lamb' của anh em nhà Van Eyck

LORRAINE FERRIER

Một trong những bức tranh quan trọng nhất của thời kỳ Phục Hưng Phương Bắc đã không còn được nguyên vẹn qua hàng trăm năm. Trong suốt sáu thế kỷ, phần mở rộng của bức đa liên họa (1) Ghent Altarpiece (2), còn được gọi là "Adoration of the Mystic Lamb" (3) đã được sơn phủ quá nhiều, chủ yếu vào giữa thế kỷ 16, để phản ánh thị hiếu đương thời hoặc để sửa lại những phần vãi bị lỗi.

Giờ đây, chúng ta có thể chiêm ngưỡng phần dưới của Ghent Altarpiece đúng như ý định của anh em nhà Van Eyck - Hubrecht và Jan - khi tác phẩm hoàn thành cho Nhà thờ Thánh Bavo ở Ghent, Bỉ, vào năm 1432. Nhà thờ cũng đã tiến hành khôi phục toàn bộ hệ thờ, đã diễn ra trong một số giai đoạn, và đây là phần cuối của giai đoạn hai.

Phần dưới của bộ tranh lộ ra các chi tiết sinh động của bản gốc, và có thể xem trực tiếp tại nhà nguyện Villa của Nhà thờ Thánh Bavo.

Thời đại Cách Tân Nghệ Thuật

Anh trai của Jan van Eyck là Hubrecht (khoảng 1385 - 1426) là người thực hiện bức tranh tế đàn này vào năm 1425, nhưng Jan (1390 - 1441) đã tiếp nhận vai trò của anh mình khi ông Hubrecht qua đời vào năm 1426.

Anh em nhà Van Eyck sống vào thời kỳ mà các họa sĩ thời đầu Phục Hưng Ý đang mở đường cho hội họa truyền thống phương Tây như chúng ta biết ngày nay. Ở Florence, Ý, danh họa Masaccio đã bắt đầu đưa vào tranh của mình những nhân vật có hình thể rắn rỏi với các cử chỉ và sức sống đầy cảm xúc, một sự chuyển hướng khỏi phong cách Gothic hai chiều [2-D].

Họa sĩ Masaccio được truyền cảm hứng từ người bạn của mình, kiến trúc sư Filippo

Brunelleschi, và trở thành người tiên phong trong việc vận dụng toán học để vẽ phối cảnh một điểm tụ (single-point perspective) trong các bức tranh của mình. Brunelleschi đã tìm đến kiến trúc La Mã cổ đại để "cách mạng hóa" kiến trúc. Cùng lúc đó, Donatello đã phát triển nghệ thuật điêu khắc.

Ở xa nước Ý, Jan Van Eyck đã không được nhìn trực tiếp Rome để vẽ. Vì vậy, để tìm kiếm sự sống động cho các hình mẫu của mình, ông đã đặt các nhân vật theo trực giác vào trong bố cục, trong khi các đồng nghiệp Ý của ông sắp xếp bố cục theo độ chính xác của toán học.

Và trong khi các họa sĩ Ý vẫn chủ yếu vẽ bằng màu keo, dùng trứng để kết dính các chất màu, thì Van Eyck lại thích sơn dầu hơn. Sử dụng sơn dầu sẽ mất nhiều thời gian hơn màu keo, vì dầu khô chậm giữa mỗi lần sơn. Và vẽ bằng sơn dầu cũng cho phép nét cọ vẽ mềm mướt hơn.

Van Eyck thành thạo trong chất liệu sơn dầu. Ông sơn chóng lớp này lên lớp kia với độ trong cho phép tạo ra sự pha trộn màu sắc và độ chi tiết phi thường. Chẳng hạn, sự cách tân này cho phép ông tạo ra độ bóng và lấp lánh của ánh sáng phản chiếu. Các nhân vật trong tranh của ông tràn đầy sức sống, và các chi tiết của đời sống bình thường cũng trở nên tinh xảo đến mức vi tế. Ông cũng đi tiên phong trong việc vẽ tranh chân dung góc nhìn 3/4, trong khi hầu hết các đồng nghiệp người Ý dùng chân dung nhìn nghiêng.

Bức đa liên họa Ghent Altarpiece, một di sản vĩ đại với kích thước 11 x 15 feet, đã thể hiện được những cách tân này.

Đây chỉ là một số lý do mà Ghent Altarpiece được coi là kiệt tác của tất cả các tác phẩm của các nghệ sĩ Flemish sơ khai.

Phục chế

Nhóm chuyên gia quốc tế giám sát dự án cho biết trong một thông cáo báo chí rằng trong bảy năm làm việc cùng nhau trong dự án Ghent Altarpiece,

Chi tiết thêu thùa trong quá trình chỉnh sửa cuối cùng.

những chuyên gia phục chế đã đạt được "sự hiểu biết sâu sắc về tranh tế đàn" và "kiến thức chuyên môn độc nhất".

Trong ba năm qua, nhóm phục chế từ Viện Di sản Văn hóa Hoàng Gia đã miệt mài làm việc với phần dưới mở rộng của bộ tranh để khôi phục bốn panel gốc do anh em Van Eyck vẽ. Trong đó "The Just Judges" là một bản sao do Jef Van Der Veken vẽ vào năm 1945 để thay thế panel đã bị đánh cắp vào năm 1934.

Du khách có thể nhìn thấy lớp sơn cũ được bóc tách một cách tỉ mỉ. Thông qua màu đỏ trong bản đồ phục chế của các chuyên gia trên bức trung tâm phần bên dưới, chúng ta có thể thấy bố cục phần tranh bị sơn phủ so với bản gốc.

May mắn là bức tranh gốc của anh em nhà Van Eyck đã được bảo quản tốt, chỉ có 5% bức vẽ gốc gần 600 năm tuổi này bị hư hỏng. Bây giờ, chúng ta có thể thấy được dự định của hai anh em cho bức Ghent Altarpiece sẽ như thế nào.

Tiết lộ

Phần dưới bộ tranh mô tả "Adoration of the Mystic Lamb". Trên các cánh của bộ tranh, chúng ta thấy các nhóm người khác nhau đến để tôn thờ Con Chiên của Chúa (The Lamb of God). Phía bên trái, (bảng trong) các Hiệp sĩ của Chúa Jesus đang cưỡi ngựa tiến đến, theo sau là các Thám Phán (bảng ngoài). Ở bên phải, những người hành hương (bảng ngoài) và các tu sĩ (bảng trong) đang đi bộ đến.

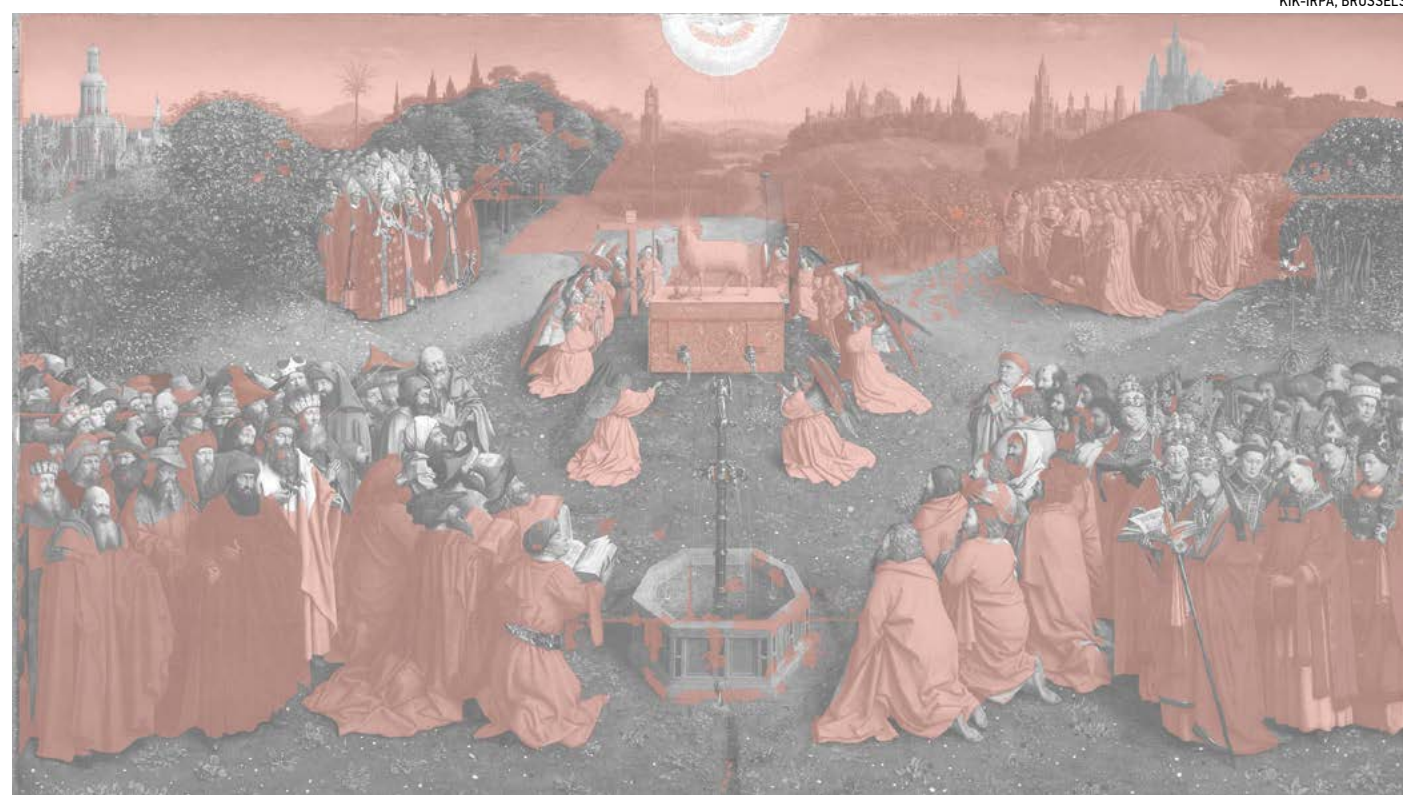
Các bức tranh rất giàu tính biểu tượng. Ở bức trung tâm, phía trước là Suối Nguồn của Sự Sống (the Fountain of Life). Chính giữa bức tranh là bản tế và con Chiên hiến tế; Vết thương hở của con vật đang đổ máu vào chén, tượng trưng cho Bí Tích Thánh Thể. (4)

Trước khi được phục chế, khuôn mặt của con cừu không có gì nổi bật, nhưng sau khi bóc lớp sơn ra, khuôn mặt nó trông giống người hơn là

TRÁI: Chi tiết tiến cảnh trong quá trình chỉnh sửa cuối cùng. Ngay cả những viên đá cũng được vẽ rất tinh tế. Van Eyck chú ý đến từng chi tiết.

PHẢI: Chi tiết tranh mô tả các trinh nữ (the virgin) trong quá trình chỉnh sửa cuối cùng.

KIK-IRPA, BRUSSELS

Chi tiết tranh mô tả những kẻ tử vì đạo (the martyrs) trong quá trình chỉnh sửa cuối cùng.

Một chuyên gia đang phục chế bức tranh với sự hỗ trợ của công nghệ.

động vật. Đôi mắt hướng về phía trước, điểm tinh kết nối với người xem. Các nghệ sĩ thời Trung cổ thường miêu tả Con Chiên của Chúa với đôi mắt người.

Van Eyck đã vẽ đến mức vi mô nhất mà mắt người có thể nhìn thấy. Mọi chi tiết nhỏ cũng được thể hiện như thể nó rất quan trọng; ngay cả những viên đá trên mặt đất cũng được diễn họa hết sức chi tiết. Bức tranh thờ như một bài thánh ca, một bài Hallelujah nếu bạn thích vậy, cho tất cả những gì được tạo ra một cách thần thánh.

Có thể đây là cách mà thiên đường xuất hiện trước mắt chúng ta. Bỏ lại những gánh nặng của thế tục, chúng ta có thể để cao nhận thức của mình về từng điều nhỏ nhất như vậy. Để tìm hiểu thêm về Ghent Altarpiece của anh em nhà Van Eyck, hãy truy cập Sint-BaafsKathedraal.be và khách tham quan nhà thờ có thể tìm hiểu thêm về việc trưng tu qua triển lãm: "The Return of the Lamb." (Con Chiên trở lại)

Chủ thích của người dịch:

(1) Polyptych: Đa liên họa, là tranh gồm nhiều phần hay nhiều bản ghép với một bản lớn ở trung tâm và các bản cánh ở hai bên.

(2) Ghent Altarpiece: Tên bức tranh thờ ở nhà thờ Thánh

Bavo, Ghent, Bỉ. Các Altarpiece thường là một tác phẩm nghệ thuật như tranh vẽ, tác phẩm điêu khắc hoặc phù điêu dài diện cho một chủ đề tôn giáo được đặt phía sau bàn thờ của một nhà thờ Thiên Chúa Giáo.

(3) Adoration of the Mystic Lamb: tam dịch Sự Tôn Thờ của Con Chiên Thần Bí, con Chiên ở đây là cừu, cũng là hình ảnh biểu tượng cho các tín đồ Thiên Chúa Giáo.

(4) Eucharist: Bí Tích Thánh Thể, là một loạt các hành động cử hành bởi các Kitô hữu theo lời dạy của Chúa Jesus được chép trong kinh Tân Ước, để tưởng nhớ những việc Người đã làm trong Bữa Tiệc Ly.

Bản phục chế "The Adoration of the Mystic Lamb" với các phần bị sơn chóng được hiển thị bằng màu đỏ. Tất cả các lớp sơn thừa đã được loại bỏ trong quá trình bảo tồn, để lộ ra lớp sơn ban đầu của Van Eycks.

Phương Du biên dịch

Các chuyên gia đang phục chế lại các bức tranh của Ghent Altarpiece cho Nhà thờ Thánh Bavo, khôi phục lại bản gốc huy hoàng trước đây.

TRÁI: Chi tiết mô tả con chiên trước khi được phục chế. PHẢI: Chi tiết mô tả con chiên trong quá trình chỉnh sửa cuối cùng.

Thanh hương nhã cú (Phần 6/7): Ân và oán trong tình bạn

CAO NGUYỄN

Trong Sử ký có một câu chuyện thế này: Vào thời Chiến quốc, nước Triệu có một đại tướng quân tên là Liêm Pha, vô cùng dũng mãnh thiện chiến, từng đại thắng khi đem quân đi đánh nước Tề; những chiến tích lừng danh ấy đã khiến Liêm Pha trở thành người nổi tiếng khắp các nước chư hầu.

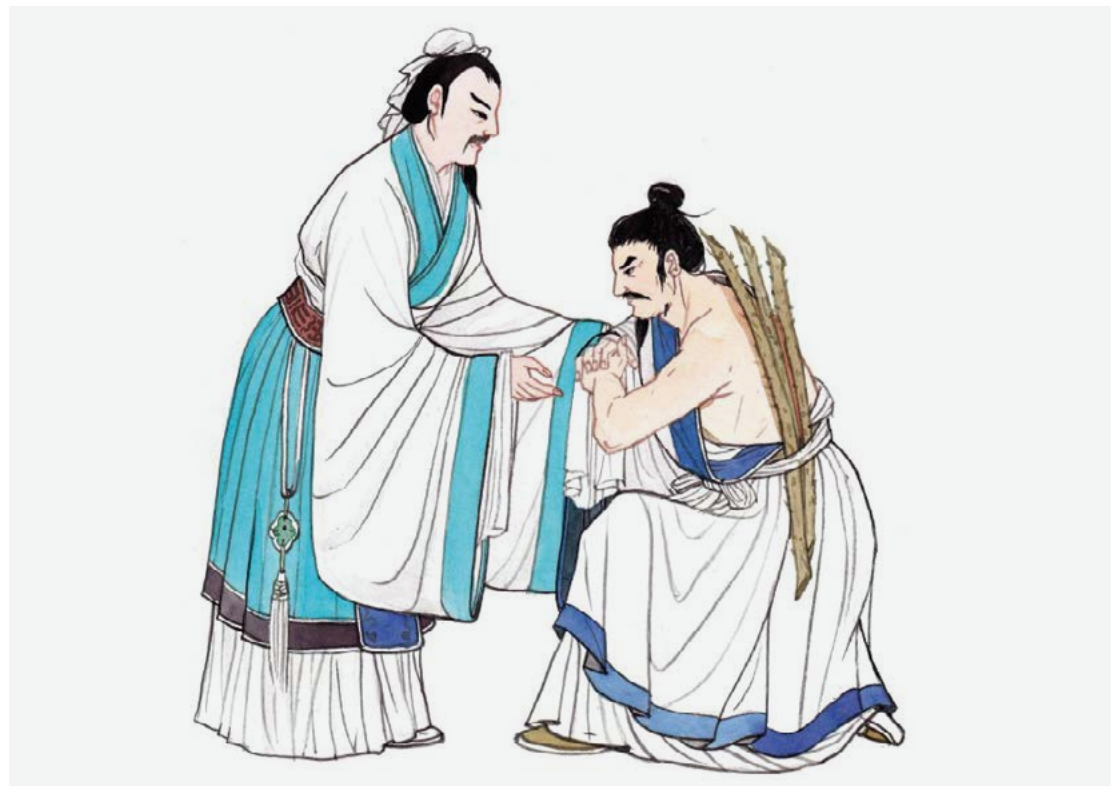
Nước Triệu cũng có một môn khách tên là Lận Tương Như, người nổi tiếng với biệt tài ứng xử. Nhiều lần nước Tần hùng mạnh muốn chèn ép, muốn chia cắt thành trì nước Triệu, nhưng kế sách và trí tuệ của Lận Tương Như đã giúp Triệu vương giải trừ nguy nan, bảo toàn được lợi ích quốc gia. Mọi người đều biết rằng, Lận Tương Như đã từng mang ngọc quý đi sứ Tần và thành công mang trở về Triệu; một lần khác là phò vua Triệu hội kiến vua Tần ở Mãn Trì. Sau hai sự kiện này, Triệu vương cảm thấy Lận Tương Như đã lập được đại công nên phong cho ông làm đại quan, chức vị cao hơn Liêm Pha.

Liêm Pha vì điều này mà bực tức không vui, ông nói: “Ta là tướng quân phá thành đánh trận có công hiển hách, Lận Tương Như là gì kia chứ, chẳng qua chỉ nhờ miệng lưỡi nói mấy câu lập công mà địa vị trên ta; hơn nữa ông ta xuất thân thấp kém, nếu ta mà gặp ông ấy, ta nhất định sẽ hạ nhục ông ta mới hả được cái khẩu khí này.”

Lận Tương Như biết chuyện nhưng không nói gì cả; khi ông trông thấy Liêm Pha, thậm chí còn đánh xe đi hướng khác tránh sang đường khác. Những môn khách của Lận Tương Như nhìn thấy vậy, trong tâm không chịu nổi bèn thưa rằng: “Chúng tôi rời xa quê hương nghìn dặm đến đây vì mến tài đức của ngài. Nào ngờ ngài bị Liêm Pha rêu rao sỉ nhục như vậy, nhưng ngài lại tránh né ông ta; như thế thậm chí không bằng một người bình thường, huống hồ là bậc tướng quốc, cứ xem như chúng tôi bắt tài, xin cáo biệt ngài và trở về vậy.”

Lận Tương Như không để họ dứt lời, vội ngăn lại và nói: “Mời các vị chậm bước, ta có đôi lời, các vị xem Tần vương và Liêm Pha tướng quân ai uy nghiêm và lợi hại hơn?”

Môn hạ nói: “Dĩ nhiên là Tần vương rồi.”

ALL PHOTOS BY EPOCH TIMES

Lận Tương Như nói tiếp: “Ngay cả Tần vương ta còn không sợ, dám trách mắng ông ta ngay trước mặt quân thần đương triều; thế các vị nghĩ rằng ta thật sự sợ Liêm Pha tướng quân ư! Nước Tần hùng mạnh như vậy nhưng không dám coi khinh và xâm phạm lãnh thổ nước Triệu, chủ yếu là vì nước Triệu có hai đại thần như ta và Liêm Pha. Nếu chỉ vì chút khẩu khí mà hai hổ tranh nhau, nhất định sẽ có một con bị thương; nếu ta mà làm như vậy, thì an nguy nước Triệu sẽ ra sao? Chắc các vị đã hiểu vì sao ta lại cư xử như vậy rồi phải không?”

Sau khi Liêm pha biết chuyện này, ông cảm thấy vô cùng xấu hổ, không ngờ rằng Lận Tương Như lại biết nghĩ cho người khác như vậy, vì xã tắc mà bản thân chịu ủy khuất lớn như vậy. Vì thế ông đã đích thân đến tạ tội trước Lận Tương Như. Với tấm lòng khoan dung khiêm tốn, Lận Tương Như chẳng chút trách cứ mà tạ lại, hai người còn trở đôi bạn tâm giao kể từ đó.

Còn có một câu chuyện khác trong thời Xuân Thu, quốc quân của Tề quốc là Tề Hoàn Công, hay còn gọi là Khương Tiểu Bạch. Sở dĩ Tề quốc hùng mạnh là vì có một tế tướng tài trí hơn người tên là Quán Trọng. Nói về Quán Trọng, ông có thể trở thành tế tướng là vì ông có một người bạn tốt tiến cử, tên là Bào Thúc Nha.

Sử ký có ghi chép, trong hồi ức của Quán Trọng có nhắc đến: “Ngô

Tranh vẽ tướng quân Liêm Pha đích thân mang roi đến tạ tội với Lận Tương Như.

DƯỚI: Tranh vẽ Bào Thúc Nha tiến cử Quán Trọng với Tề Hoàn Công, nói rằng con người này rất tài năng, Tề Hoàn Công rất tin tưởng Bào Thúc Nha nên lắng nghe ý kiến của ông, ban cho Quán Trọng làm tế tướng.

thủy khốn thời, Thường dữ Bào Thúc cố...” Ý nghĩa của đoạn này là: Quán Trọng và Bào Thúc Nha từng làm kinh doanh, nhưng mỗi khi phân chia lợi nhuận, Quán Trọng đều lấy phần hơn; tuy vậy Bào Thúc Nha không cảm thấy bạn mình tham lam, hiểu rằng vì cuộc sống của bạn nghèo khó và cần tiền hơn mình. Quán Trọng cũng từng bày kế sách cho Bào Thúc Nha nhưng thành công thì ít, thất bại thì nhiều; mỗi lần như vậy đều khiến Bào Thúc Nha lâm vào cảnh khốn đốn khôn cùng; thế mà Bào Thúc Nha vẫn không cho rằng bạn mình ngu dốt, mà nói rằng con người có vận khí, chỉ là lúc thuận lúc không mà thôi, không hề trách cứ chủ ý của bạn.

Quán Trọng đã từng ba lần làm quan, đều bị đuổi hết ba lần, Bào Thúc Nha không cho rằng bạn mình không có tiền đồ; ông hiểu rằng chẳng qua Quán Trọng chưa gặp thời cơ tốt. Quán Trọng cũng từng ba lần chiến đấu trên chiến trường, ba lần đều tháo chạy. Bào

Thúc Nha cũng không nghĩ rằng bạn mình nhất gan sợ chết, ông hiểu cho hoàn cảnh của bạn còn mẹ già nơi quê nhà cần người chăm sóc, nên Quán Trọng phải bảo toàn mạng sống trở về báo hiếu, trọn nghĩa làm con.

Về sau, Quán Trọng phò tá Công Tử Củ, còn Bào Thúc Nha phò tá Khương Tiểu Bạch. Đương thời, Công Tử Củ và Khương Tiểu Bạch từng tranh chấp ngôi vị, cuối cùng thì Khương Tiểu Bạch thắng thế lên ngôi quốc quân, còn Công Tử Củ thì bị xử tội chết. Sau khi Công Tử Củ qua đời, Quán Trọng không muốn chết theo chủ nhân của mình, ông cam chịu khuất nhục bị bắt và giao nộp về Tề quốc. Lúc này Bào Thúc Nha không cho rằng bạn mình là người vô sỉ, ông hiểu bạn mình không lo lắng danh dự bản thân, chẳng qua bạn mình vẫn còn ôm ấp trong lòng biết bao hoài bão và chí hướng chưa thành, chưa một lần hiển dương thiên hạ.

Thế là Bào Thúc Nha tiến cử Quán Trọng với Tề Hoàn Công, nói rằng con người này rất tài năng, Tề Hoàn Công rất tin tưởng Bào Thúc Nha nên lắng nghe ý kiến của ông, ban cho Quán Trọng làm tế tướng. Từ đó, Quán Trọng tận tâm tận lực phò tá Tề Hoàn Công, Tề quốc nhờ vậy mà thiên hạ thái bình, trở thành quốc gia cường thịnh nhất trong “Xuân Thu ngũ bá”.

Trải qua bao nắng mưa thăng trầm, Quán Trọng nói một câu bất hủ rằng: “Cha mẹ sinh ra ta nhưng người hiểu ta chỉ có mỗi Bào Tử.”

Vậy nên trong văn hóa truyền thống có câu thành ngữ gọi là “Quán Bào chi giao”, ngụ ý về mối tương tri thâm hậu giữa Bào Thúc Nha và Quán Trọng.

Qua hai câu chuyện cảm động trên, chúng ta thấy rằng Lận Tương Như đối với những lời ác ý của Liêm Pha, ông chẳng để nó trong tâm; bởi vì lòng ông quảng đại bao dung, và ông là người nhìn xa trông rộng, lấy đại cuộc làm trọng. Bào Thúc Nha vì thấu hiểu bạn mình là Quán Trọng, nên không chú ý cũng chẳng bận lòng rằng bạn đã mang lại cho mình biết bao phiền phức.

Trong cuộc sống này cũng vậy, nếu người khác làm tổn thương hay tổn hại lợi ích của bạn, bạn có thể nghĩ rằng mọi người thực sự có những khó khăn riêng, có thể họ không cố ý; nếu chúng ta nhân và khiêm nhường, có thể xem nhẹ lợi ích bản thân, đặt mối thâm giao làm trọng, có thể dành đôi chút thời gian để hiểu họ hơn một bước nữa... Lúc ấy chúng ta sẽ thấy đúng như người xưa dạy bảo, lùi một bước biển rộng trời cao, ân ân oán oán cũng tựa như băng tan khói tỏa mà thôi.

EPOCH
TIMES
TIẾNG VIỆT

www.etviet.com

CHÚNG TÔI ĐƯA
NHỮNG TIN TỨC
QUAN TRỌNG,
TRUNG THỰC VÀ
TRUYỀN THỐNG

ONLINE: www.etviet.com

BY PHONE/Call:

(626) 618-6168
(714) 356-8899

BY MAIL:

Fill out the form to the right and mail it to / Xin điền mẫu bên cạnh và gửi đến:

Epoch Times Tiếng Việt
10962 Main Street, Ste 101,
El Monte, CA 91731

Weekly print paper to your home / Một tờ báo sẽ được giao tận nhà mỗi tuần.

All subscriptions will continue until you request to cancel / Báo vẫn tiếp tục giao cho tới khi khách hàng yêu cầu ngưng.

EPOCH TIMES TIENG VIET

3 EASY WAYS TO SUBSCRIBE/Có thể đặt báo qua:

Yes, I'd like to subscribe for/Vâng, tôi muốn đặt báo:

Normal delivery/Gửi thường (khoảng 6-7 ngày sẽ nhận được báo)

6 months for \$59 12 months for \$104

Fast delivery/Gửi nhanh (khoảng 2-4 ngày sẽ nhận được báo)

3 months for \$45 6 months for \$89 12 months for \$175

NAME/Tên _____

PHONE/Số phone _____

ADDRESS/Địa chỉ _____

CITY/Thành phố _____

STATE/Tiểu bang _____ ZIP/Mã vùng _____

EMAIL _____

PAY BY CHECK/Trả bằng chi phiếu (Payable to /Trả cho: Epoch Times Tiếng Việt)

USE MY CREDIT CARD/Dùng thẻ tín dụng

VISA MasterCard Discover

Card number/Số thẻ: _____ Exp.date/Ngày hết hạn: _____

Signature/Chữ ký: _____ CVC # (REQUIRED) /Số CVC (bắt buộc): _____